

การพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครตำรวจบ้าน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

Potentiality of the Volunteer Police: a Case Study of Ban Kho Sub-district, Mueang District, Khon Kaen Province

วารานี ศรีวงษ์ชัย (Waranee Sriwongchai)*

ศิวัช ศรีโศกคางกุล (Siwach Sripokangkul)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพการปฏิบัติงานสภาพปัญหาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านและนำเสนอแนวทางพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเชิงปริมาณจะใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากกลุ่มอาสาสมัครตำรวจบ้านในตำบลบ้านค้อ 15 หมู่บ้านโดยเลือกหมู่บ้านละ 10 คน ส่วนเชิงคุณภาพจะใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น จำนวน 15 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

จากผลการวิจัยพบว่า อาสาสมัครตำรวจบ้านในพื้นที่ตำบลบ้านค้อ มีศักยภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูงโดยพิจารณาจากศักยภาพการปฏิบัติงาน 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ในบทบาทหน้าที่ ทักษะในการปฏิบัติงาน และขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน สภาพปัญหาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน คือ การสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในด้านสวัสดิการและค่าตอบแทนไม่เหมาะสม วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ และขณะปฏิบัติหน้าที่มักไม่ได้รับร่วมมือจากประชาชนและชุมชน นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับตัวของอาสาสมัครตำรวจบ้านเองที่ขาดระเบียบวินัยในตนเองและไม่มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ แนวทางพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนงบประมาณและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ เหมาะสม ควรมีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครตำรวจบ้านในทุกด้าน เพื่อให้ประชาชนและชุมชนเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครตำรวจบ้านอย่างถ่องแท้ ส่วนอาสาสมัครตำรวจบ้านเอง

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อีเมล: waranee.sriwongchai@gmail.com

The Master Student of Public Administration Program in College of Local Administration, Khon Kaen University E-mail: waranee.sriwongchai@gmail.com

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กลุ่มวิจัยการบริหารกิจการท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่นมหาวิทยาลัยขอนแก่น
อีเมล: siwasri@kku.ac.th

Assistant Professor, College of Local Administration, Khon Kaen University, E-mail siwasri@kku.ac.th

ควรประพุดิตนให้อยู่ในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด และเตรียมพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่อยู่เสมอ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้วยการกำหนดเงินค่าตอบแทนที่ชัดเจน และจัดให้มีสวัสดิการเพิ่มพิเศษในการปฏิบัติงาน เช่น ค่าอาหาร ค่าพาหนะในการเดินทางไปปฏิบัติงาน ฟรีค่าธรรมเนียมต่ออายุบัตรสมาชิก ควรมีการแจกชุดอาสาสมัครตำรวจบ้านใหม่เป็นประจำทุกปี ควรมีการมอบใบประกาศเกียรติคุณและเงินรางวัลสำหรับอาสาสมัครตำรวจบ้านดีเด่น เป็นต้น

คำสำคัญ: การพัฒนาศักยภาพ, อาสาสมัครตำรวจบ้าน

Abstract

This research aimed to study work capacity of volunteer village policeman and propose guidelines for the work capacity development. This research is employed both qualitative and quantitative approaches. The questionnaires were used for data collection from 150 volunteer village policeman drawn by simple random sampling from 15 villages in Ban Khor sub-district. Ten volunteer policemen were selected from each village. The quantitative data were obtained from interview key informants; 15 local administrators drawn by purposive sampling. The data were analyzed for percentage and content analysis.

The results showed that the operational potential of the community police volunteers in Ban Khor sub-district were at high level, considering the knowledge of their roles, operational skills and ability to perform their work. Operational problems of the Community police volunteer included: lack of support from relevant authorities, inappropriate welfare and wages, insufficient operational tools and lack of cooperation from the community while they were on duty. Moreover, the problems were from themselves for lacking of self-discipline and readiness to perform their duties regularly. Guidelines for operational and potential development of the community police volunteers to be more efficient should include the following: relevant authorities should provide sufficient budget and operational tools, public relations to promote better understanding to public and community about the roles of the community police volunteers should be done, the community police volunteers should comply with their disciplines strictly and get ready to perform their duties regularly, the relevant organizations should offer the incentive for the work, such as, stating clear remuneration, providing extra operational benefits: meals and transport allowance to perform duties, free membership card renewal, annual uniforms, award certificate and cash prize for the outstanding community police volunteer.

Keywords: Potential development, Community police volunteer

บทนำ

ในยุคปัจจุบัน สังคมที่มีประชาชนอาศัยอยู่ร่วมกันนั้น ย่อมมีปัญหาอาชญากรรมเกิดขึ้น ทำให้ขั้นตอนการพัฒนาต่างๆของประเทศ การแก้ไขปัญหาดังกล่าวย่อมจะอาศัยเพียงตำรวจอย่างเดียวไม่ได้ การแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน ด้วยการร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ แก้ไขปัญหาอาชญากรรมของชุมชนตนเองและพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 มาตรา 7 ได้กำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมตำรวจ เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยของประชาชน ตามความเหมาะสมและความต้องการของแต่ละพื้นที่(สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2551)อาสาสมัครตำรวจบ้านคือ ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจในการร่วมกันปฏิบัติเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางอาญาในพื้นที่ การดำเนินงานของสมาชิกอาสาสมัครตำรวจบ้านถือว่า มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือสังคมทั้งในเรื่องการสงเคราะห์ผู้ประสบทุกข์ยากเดือนร้อน การป้องกัน แก้ไขปัญหา การพัฒนาสังคมและส่งเสริมความมั่นคงของชุมชนและสังคม แต่การดำเนินงานที่ผ่านมาทั้งสมาชิกที่ลาออกและสมัครใหม่อยู่ตลอดเวลา ซึ่งส่งผลในการปฏิบัติงานเป็นอย่างมากเนื่องจากศักยภาพของอาสาสมัครแต่ละบุคคลนั้นแตกต่างกันไปซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายให้สำเร็จตามนโยบายนั้นเป็นไปค่อนข้างยาก ปัญหาสำคัญในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน คือ ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานที่ ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน และการยอมรับนับถือในการเป็นอาสาสมัครตำรวจบ้าน (พัชรพงษ์ อัครเมธากุล,2551; ปัญญา วงศ์วิง, 2552; ศุภชัย จันทรเปล่ง,2554; อนุสรณ์ ประทุมทอง, 2554)

อาสาสมัครตำรวจบ้านในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น จัดตั้งขึ้นตามนโยบายสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ ตำรวจภูธรภาค 4 มีนโยบายแสวงหาความร่วมมือจากภาคประชาชนเพื่อสร้างเครือข่ายในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางอาญาในพื้นที่โดยนำเอาหลักปรัชญาที่ว่า “ตำรวจ” คือ ประชาชนและประชาชนคือ “ตำรวจ” มาใช้ปฏิบัติจากการใช้ยุทธวิธีตำรวจแบบจารีตประเพณีดังกล่าว ปรากฏว่า การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และได้พยายามช่วยเหลือตัวเองในเบื้องต้นสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ตระหนักถึงปัญหาและความเห็นสำคัญของประชาชนที่จะต้องมีส่วนร่วมกับการตำรวจ ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมอันเป็นปัญหาล้วนรวมของสังคมจึงได้เปลี่ยนทิศทางในการดำเนินงาน โดยหันมาให้ความสำคัญต่องานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ซึ่งเป็นแนวคิดที่ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเข้าใจปัญหาของตำรวจสัมพันธ์ ซึ่งเป็นแนวคิดที่ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเข้าใจปัญหาของตำรวจมีสัมพันธ์ภาพอันดีกับตำรวจ และเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมมากยิ่งขึ้นทั้งนี้โดยมีเป้าหมายสุดท้ายเพื่อให้เกิดความสงบสุขขึ้นในชุมชน ดังนั้นหลักการที่สำคัญของงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ คือ การเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกันระหว่างประชาชนกับตำรวจ ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและปัญหาต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความเรียบร้อยของสังคมงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของการบริการประชาชนเท่านั้น แต่แท้ที่จริงแล้วงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์เป็นการดำเนินงานอย่างเป็นกระบวนการ เพื่อให้ตำรวจมีปฏิสัมพันธ์อันดีกับชุมชนมีความเข้าใจในปัญหาซึ่งกันและกัน ตลอดจนร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และได้มีการจัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัครในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การรักษาความสงบเรียบร้อย การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ

ประชาชน ตลอดจนทั้งการช่วยเหลือและสนับสนุนการอำนวยความสะดวกการจราจร การป้องกันภัย และช่วยเหลือหรือกู้ภัยจากอุบัติเหตุต่างๆ และได้ใช้ชื่อว่า อาสาสมัครตำรวจบ้าน โดยได้กำหนดเป็นพันธกิจให้เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ สายตรวจประจำตำบล และข้าราชการทุกฝ่ายของสถานีตำรวจ ร่วมมือกันกับประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด และความขัดแย้งทางสังคมในชุมชนของตนเองในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น เพื่อลดปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น, 2557)

ดังนั้นผู้วิจัย จึงสนใจศึกษาการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครตำรวจบ้าน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่นเนื่องจากตำบลบ้านค้อเป็นตำบลแรก ๆ ในจังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับการฝึกอบรมอาสาสมัครตำรวจบ้าน และยังถูกนำเอาไปเป็นแบบอย่างให้กับตำบลอื่นๆ ที่มีความสนใจในการฝึกอบรมอาสาสมัครตำรวจบ้านซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับใช้เป็นแนวทางการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครตำรวจบ้านในเขตพื้นที่ตำบลบ้านค้อและพื้นที่อื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน: กรณีศึกษาตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

2.2 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนั้น การเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key-Informants) เฉพาะผู้ที่มีความรู้หรือประสบการณ์ในงานอาสาสมัครตำรวจบ้านในพื้นที่ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นจำนวน 165 คน ประกอบด้วย 2 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่

1. ผู้บริหารท้องถิ่น ในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ นายกเทศมนตรีตำบลบ้านค้อ จำนวน 1 คน รองนายก นายกเทศมนตรีตำบลบ้านค้อ จำนวน 2 คน ปลัดเทศบาลตำบลบ้านค้อ จำนวน 1 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 คน และสมาชิกสภาจังหวัดขอนแก่น จำนวน 5 คน และเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรภาค 4 จำนวน 5 คน รวมจำนวน 15 คน โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. อาสาสมัครตำรวจบ้านในตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากกลุ่มอาสาสมัครตำรวจบ้าน ในตำบลบ้านค้อทั้ง 15 หมู่บ้าน โดยเลือกหมู่บ้านละ 10 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 150

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย แล้วนำมาประมวลเพื่อตั้งเป็นคำถามที่ใช้ในการสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเนื้อหา โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม

เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เพื่อสัมภาษณ์ถึงศักยภาพการปฏิบัติงานและปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย อายุ ระดับ การศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาที่เป็นอาสาสมัครตำรวจบ้าน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ในบทบาทหน้าที่ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน และด้านขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน เป็นลักษณะคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบบมีตัวเลือกคำตอบเพียง 2 คำตอบ ให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว คือ ตอบใช่ และตอบไม่ใช่

ส่วนที่ 3 สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบ ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี

2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เพื่อสัมภาษณ์ถึงแนวทางพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน: กรณีศึกษาตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดปลายเปิด (Open Ended) คำถามเป็นลักษณะให้เติมคำตอบ

ส่วนที่ 2 แนวทางพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ในประเด็นคำถามสภาพปัญหาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน และแนวทางพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน: กรณีศึกษาตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ควรเป็นอย่างไร เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questions) ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบ ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี

การรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ มีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ส่วน คือ

การศึกษาส่วนแรก ใช้การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ร่วมกับการใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง อาสาสมัครตำรวจบ้านในตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 150 คน เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจ และสภาพปัญหาในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านในตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

การศึกษาส่วนที่สอง โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารท้องถิ่น ในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น จำนวน 15 คน เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาศักยภาพ การปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นขณะสัมภาษณ์และสนทนา เมื่อเก็บข้อมูลเสร็จแต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะทำการบันทึกข้อมูล โดยมีการจำแนกข้อมูลเป็นหัวข้อ เพื่อสะดวกในวิเคราะห์ นำข้อมูลที่เรียบร้อยแล้วมาอ่านทบทวน ทำความเข้าใจกับข้อมูล แยกประเด็นสาระออกเป็นหมวดหมู่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้ค่าร้อยละ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา แล้วนำเสนอเชิงบรรยายสรุป

ผลการวิจัย

ผลการจากสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน: กรณีศึกษาตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

จากการสอบถามอาสาสมัครตำรวจบ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านค้อจำนวน 150 คน พบว่าอาสาสมัครตำรวจบ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านค้อ มากที่สุดมีอายุระหว่าง 36-50 ปี ร้อยละ 50.00 มีการศึกษาในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา (ป.4-ป.6) ร้อยละ 50.00 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท ร้อยละ 74.00 และเป็นอาสาสมัครตำรวจบ้านมาแล้วกว่า 5-9 ปี ร้อยละ 60.00 ความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านค้อ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นว่า อาสาสมัครตำรวจบ้านในเขตพื้นที่ตำบลบ้านค้อ มีศักยภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูงโดยพิจารณาจากศักยภาพการปฏิบัติงาน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ในบทบาทหน้าที่ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน และด้านขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1.1 ด้านความรู้ในบทบาทหน้าที่ พบว่า มีคะแนนระดับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านในเขตพื้นที่ตำบลบ้านค้อ อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 100.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและบริการด้านการจราจรในเทศบาล และงานประเพณี ในพื้นที่รับผิดชอบ รองลงมา ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและบริการด้านการจราจรในเทศบาล และงานประเพณี ร่วมกับตำรวจ และความรู้เกี่ยวกับการออกตรวจตรา ดูแล ตั้งจุดตรวจค้นบุคคล ยานพาหนะ เพื่อป้องกันอาชญากรรม ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการรักษาสถานที่เกิดเหตุในคดีสำคัญ

1.2 ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน พบว่า มีคะแนนระดับทักษะในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านในเขตพื้นที่ตำบลบ้านค้อ อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 100.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ความสามารถด้านรายงานเหตุให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจรับทราบผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว รองลงมา ความสามารถด้านการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตั้งจุดตรวจ จุดสกัดในพื้นที่ การป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมหรือคนร้าย รวมถึงการวิธีเพิ่มศักยภาพในการ

ปฏิบัติงานด้วยตนเองเมื่อเกิดเหตุเฉพาะหน้า และการช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัยตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ความสามารถในการเผชิญเหตุ เช่น การก่อวินาศกรรม การจลาจล และอาชญากรรม

1.3 ด้านขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ความรู้สึกภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในฐานะผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจ รองลงมา เห็นว่าสามารถให้คำแนะนำเรื่องการจราจรแก่เพื่อนบ้านและเขตชุมชนของตนได้ และเห็นความสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติงาน สามารถพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การได้รับสวัสดิการขณะออกปฏิบัติหน้าที่ เช่น ค่าอาหาร ค่าตอบแทน และสวัสดิการอื่น ๆ

2. สภาพปัญหาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน:กรณีศึกษา ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ผลจากการศึกษาพบว่า การจัดตั้งอาสาสมัครตำรวจบ้านในพื้นที่ตำบลบ้านค้อ เป็นอีกความพยายามหนึ่งในการลดปัญหาอาชญากรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถานีภูธรภาค 4 และสถานีตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น โดยนำอาสาสมัครของชุมชนมาร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม เพื่อส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยของประชาชนตามความเหมาะสม โดยความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ได้แก่ เทศบาลตำบลบ้านค้อ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นในการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน จัดทำโครงการฝึกอบรมอาสาสมัครตำรวจบ้าน และดำเนินการคัดเลือกประชาชนในพื้นที่ที่มีคุณสมบัติทางกายภาพเหมาะสมหมู่บ้านหรือชุมชนละ 5-10 คน เพื่อเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรอาสาสมัครตำรวจบ้านโดยมีตำรวจภูธรภาค 4 และสถานีตำรวจภูธรเวฬุวันดำเนินการฝึกอบรมความรู้ในเรื่อง การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ความรู้ในเรื่องการจัดและควบคุมการจราจร ตลอดจนความรู้เรื่องการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั้งทางด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ

อาสาสมัครตำรวจบ้านที่ผ่านการฝึกอบรม จะได้รับบัตรประจำตัวสมาชิกอาสาสมัครบ้าน พร้อมเครื่องแต่งกายและเครื่องหมายประดับชุดอาสาสมัครตำรวจบ้าน จำนวน 1 ชุด เพื่อใช้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่กำหนด ได้แก่ (1) การเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (2) การเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตำรวจในการรักษาความสงบเรียบร้อยการบริการและอำนวยความสะดวกด้านการจราจร(3) การแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย ข้อมูลอาชญากรรม เบาะแสคนร้ายคดีอาญาทั่วไปและคดียาเสพติด (4) การปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งจุดตรวจ จุดสกัดในพื้นที่ (5) การประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับผู้นำชุมชนในหมู่บ้านรวมทั้งเป็นเครือข่ายของฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองในพื้นที่และ (6) และการปฏิบัติงานนอกเหนือจาก (1) ถึง (5) อำนาจในการจับกุมผู้กระทำความผิดให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ผ่านการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านค้อ ส่วนใหญ่จะเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย การจัดและควบคุมการจราจรภายในหมู่บ้านหรือหมู่บ้านใกล้เคียง งานมหรสพและงานบุญประเพณีต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่ด้านอื่น ๆ

ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านค้อที่ผ่านมามีประสบการณ์เกี่ยวกับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความร่วมมือของประชาชนและชุมชน ตัวอาสาสมัครตำรวจบ้านเอง และขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1) ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการหรือค่าตอบแทน เมื่อออกปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครตำรวจบ้านไม่เหมาะสม เช่น ค่าอาหาร ค่าพาหนะ การจัดซื้อเครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่เพียงพอ เช่น ยานพาหนะ วิทยุสื่อสาร เสื้อสะท้อนแสง กระบอง ไฟฉาย ไฟส่องสว่าง โซเรน และป้ายจุดตรวจ เป็นต้น ดังข้อมูลจากผู้สัมภาษณ์ดังนี้

“ไม่ค่อยจะมีสวัสดิการค่าอาหารและค่าพาหนะ เมื่อเดินทางไปปฏิบัติงาน ส่วนมากออกเอง” (อาสาสมัครตำรวจบ้านชำนาญ, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2560)

“การปฏิบัติหน้าที่ สิ่งที่ต้องการ คือ ยานพาหนะ วิทยุสื่อสาร เสื้อสะท้อนแสง ไฟฉายกระบอง ไฟส่องสว่าง โซเรน และป้ายจุดตรวจ” (อาสาสมัครตำรวจบ้านวังตอ, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2560)

2) ด้านความร่วมมือของประชาชนและชุมชนมีปัญหาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครตำรวจบ้านเกี่ยวกับการป้องกันปราบปราม อาชญากรรม การทำหน้าที่แจ้งข่าวอาชญากรรม การออกตรวจพื้นที่เพื่อป้องกันอาชญากรรม และการตั้งด่านเพื่อป้องกันเหตุของอาสาสมัครตำรวจบ้านจึงทำให้ประชาชนและชุมชนไม่ให้ความร่วมมือเรื่องดังกล่าวดังข้อมูลจากผู้สัมภาษณ์ดังนี้

“หลายครั้งอำนาจหน้าที่ของอาสาสมัครตำรวจบ้านทำให้ประชาชนมีความสับสนเกิด เพราะไม่แน่ใจในบทบาทความรับผิดชอบ ส่วนใหญ่จะรู้แค่ว่ามีหน้าที่การรักษาความสงบเรียบร้อย การจัดและควบคุมการจราจร” (วัฒนา นามสมมติ, สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2560)

3) ด้านตัวอาสาสมัครตำรวจบ้าน มีปัญหาเกี่ยวกับความมีวินัยในการปฏิบัติงาน และมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ใช้อำนาจเกินขอบเขตหน้าที่ของตนเอง ความสามัคคี ความพร้อมในการเข้าร่วมงานหรือกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากอาชีพประจำไม่เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ ปัญหาครอบครัวและสภาพร่างกายที่ไม่พร้อมปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากอายุมากดังข้อมูลจากผู้สัมภาษณ์ดังนี้

“ก็มีบ้างที่ชอบแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม ใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิด บางคนก็อายุมาก อาจทำให้ความสามารถในการปฏิบัติงานลดลงบางคนก็ไม่พร้อมปฏิบัติหน้าที่ทันที เพราะอาชีพและสภาพครอบครัวไม่เอื้อ” (อาสาสมัครตำรวจบ้าน, สัมภาษณ์, 14 มกราคม 2560)

4) ด้านขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่การยอมรับและยกย่องจากสังคมและคนรอบข้าง การดูแลเอาใจและให้ความสำคัญกับอาสาสมัครตำรวจบ้านในฐานะเป็นกำลังพลที่มีคุณค่า ดังข้อมูลจากผู้สัมภาษณ์ดังนี้

“อยากให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ. เวฬุวัน ร่วมออกตรวจในช่วงเวลากลางคืนด้วย” (อาสาสมัครตำรวจบ้านหนองกุงน้อย, สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2560)

“อยากได้รับคำชมเชยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ อยากได้คำยกย่องจากสังคมและคนรอบข้าง” (อาสาสมัครตำรวจบ้านหินลาด, สัมภาษณ์, 14 มกราคม 2560)

3. แนวทางพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

3.1 ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.1.1 กลุ่มอาสาสมัครตำรวจบ้านเสนอให้ (1) มีสวัสดิการหรือค่าตอบแทนเมื่อออกไปปฏิบัติหน้าที่ เช่น ค่าอาหาร ค่าพาหนะและค่าตอบแทน อย่างเพียงพอและเหมาะสม และ (2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เทศบาลตำบลบ้านค้อ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ตำรวจภูธรภาค 4 ควรให้การสนับสนุนเครื่องมือเครื่องใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานที่ไม่เพียงพอ เช่น ยานพาหนะ วิทยุสื่อสาร เสื้อสะท้อนแสง กระบอง ไฟฉาย ไฟส่องสว่าง โซนเรน และป้ายจุดตรวจ อย่างเพียงพอตั้งข้อมูลจากผู้สัมภาษณ์ดังนี้

“ในการปฏิบัติงานควรมีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ มีค่าตอบแทนหรือสวัสดิการอื่นๆ ที่เหมาะสม”(อาสาสมัครตำรวจบ้านหนองบ่อ, สัมภาษณ์, 14 มกราคม 2560)

3.1.2 กลุ่มผู้บริหารท้องถิ่นเสนอให้ (1) เทศบาลตำบลบ้านค้อ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จัดทำแผนงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านให้เพียงพอและเหมาะสม เป็นประจำทุกปี (2) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมการพัฒนาโครงการอาสาสมัครตำรวจบ้านในสังกัดอย่างต่อเนื่อง เช่น งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ดังข้อมูลจากผู้สัมภาษณ์ดังนี้

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำแผนงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านอย่างต่อเนื่อง”(บุตติ นามสมมุติ, สัมภาษณ์, 21 มกราคม 2560)

3.2 ด้านความร่วมมือของประชาชนและชุมชน

3.2.1 กลุ่มอาสาสมัครตำรวจบ้านเสนอให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่รับรู้ถึงการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครตำรวจบ้านในการเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในเรื่องการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ประชาชนให้ความร่วมมือและเห็นความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครตำรวจบ้าน มากขึ้น ดังข้อมูลจากผู้สัมภาษณ์ดังนี้

“อยากให้มีการประชาสัมพันธ์หน้าที่ของอาสาสมัครตำรวจบ้านในการเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ให้ประชาชนทราบ”(อาสาสมัครตำรวจบ้านหนองกุงน้อย, สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2560)

3.2.2 กลุ่มผู้บริหารท้องถิ่นเสนอให้ตำรวจภูธรภาค 4 และ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการประชาสัมพันธ์บทบาทความรับผิดชอบของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ในฐานะผู้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ให้ประชาชนและชุมชน ความเข้าใจและรับรู้ อย่างถ่องแท้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ในด้านการเป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจหน้าที่ในการแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย ข้อมูลอาชญากรรม เบาะแสคนร้ายคดีอาญาทั่วไปและคดียาเสพติด หน้าที่ในการร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งจุดตรวจจุดสกัดในพื้นที่ หน้าที่ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับผู้นำชุมชนในหมู่บ้านรวมทั้งเป็นเครือข่ายของฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองในพื้นที่ และหน้าที่อื่น ๆ ที่กฎหมายกำหนด ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ที่สามารถเข้าถึงประชาชนและชุมชน ได้มากที่สุด เช่น หอกระจายข่าว วิทยุชุมชน และสื่อบุคคล เป็นต้นดังข้อมูลจากผู้สัมภาษณ์ดังนี้

“ต้องประชาสัมพันธ์รับทราบความรับผิดชอบทั้งหมดที่กฎหมายกำหนดของอาสาสมัครตำรวจบ้าน จะทำให้ประชาชนให้ความร่วมมือในการทำงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านมากขึ้น”(ตระกูล นามสมมุติ, สัมภาษณ์, 14 มกราคม 2560)

3.3 ด้านตัวอาสาสมัครตำรวจบ้าน

3.3.1 กลุ่มอาสาสมัครตำรวจบ้านเสนอให้ (1) เพิ่มความเข้มงวดและกำชับให้หัวหน้าสถานีตำรวจ ตรวจสอบพฤติกรรมของอาสาสมัครตำรวจบ้านอย่างใกล้ชิด หากพบการฝ่าฝืนให้ปลดออกจากอาสาสมัครตำรวจ และหากทำผิดกฎหมายให้ดำเนินคดีทันที (2) จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสามัคคีของอาสาสมัครตำรวจบ้าน โดยมุ่งเน้นให้อาสาสมัครตำรวจบ้านเกิดความสมัครสมานสามัคคี มีการทำงานเป็นทีม เช่น การแข่งขันกีฬา การจัดกิจกรรมและเกมส์ต่างๆที่อาสาสมัครตำรวจบ้านทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดขึ้นในแต่ละกิจกรรมหรือเกมส์ที่จัดให้เล่น เป็นต้น (3) ควรกำหนดช่วงอายุของผู้ที่ต้องการสมัครเป็นอาสาสมัครตำรวจบ้านสูงสุดไม่เกิน 50 ปี และควรมีการประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีสภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงความเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ในการเป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจ และ (4) เมื่อมีการออกปฏิบัติหน้าที่ ควรมีการจ่ายค่าตอบแทนหรือเบี้ยเลี้ยงให้แก่อาสาสมัครตำรวจบ้านทุกครั้งดังข้อมูลจากผู้สัมภาษณ์ดังนี้

“ควรเพิ่มความเข้มงวดในขณะปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันความไม่วินัยของอาสาสมัครตำรวจบ้านควรมีการเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่อาสาสมัครตำรวจบ้านด้วยกันควรมีกำหนดช่วงอายุของผู้ที่ต้องการสมัครฯ สูงสุดไม่เกิน 50 ปี และในการปฏิบัติหน้าที่ควรมีค่าตอบแทนทุกครั้ง” (อาสาสมัครตำรวจบ้านตอกแป้น, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2560)

3.3.2 กลุ่มผู้บริหารท้องถิ่นเสนอให้ (1) สำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์คุณสมบัติเบื้องต้นของอาสาสมัครตำรวจบ้านให้มีความเหมาะสม และมีการตรวจสอบอย่างเคร่งครัด เช่น กำหนดอายุสูงสุดไม่เกิน 50 ปี ต้องมีการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ที่มีความพร้อมด้านร่างกาย ได้มาปฏิบัติหน้าที่เป็นอาสาสมัครตำรวจบ้านที่แท้จริง (2) ควรมีหลักสูตรการอบรมสำหรับอาสาสมัครตำรวจบ้านเพิ่มเติม เช่น หลักสูตรจริยธรรม คุณธรรมในการให้บริการสาธารณะ เป็นต้น อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อชักจูงการปฏิบัติงาน เรียนรู้หลักการที่ถูกต้องและเพื่อให้การช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์และ (3) ตำรวจภูธรภาค 4 ควรมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการปฏิบัติงานความประพฤติและระเบียบวินัยในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านทุก 6 เดือน โดยเปิดโอกาสให้อาสาสมัครตำรวจบ้านมีส่วนร่วมในการวางแผนและประเมินผลการปฏิบัติงานทุกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับเป็นแนวทางการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข การปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านให้ดียิ่งขึ้นดังข้อมูลจากผู้สัมภาษณ์ดังนี้

“ต้องปรับปรุงหลักเกณฑ์คุณสมบัติของอาสาสมัครตำรวจบ้านให้มีความเหมาะสม และมีการตรวจอย่างเคร่งครัด”(เฉลิมชาติ นามสมมุติ, สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2560)

“ที่ผ่านขาดการติดตาม ตรวจสอบและประเมินการปฏิบัติงาน ความประพฤติและระเบียบวินัยในการปฏิบัติงานดังนั้นเราควรมีการติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงาน อย่างใกล้ชิด” (ธณช นามสมมุติ, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2560)

3.4 ด้านขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

3.4.1 กลุ่มอาสาสมัครตำรวจบ้านเสนอให้ (1) มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าร่วมในการปฏิบัติงาน หรือคอยสอดส่องดูแลเมื่ออาสาสมัครตำรวจบ้านเข้าเวร-ยาม รักษาความปลอดภัยของหมู่บ้านในช่วงเวลา กลางคืน ทุกครั้ง (2) มีการมอบเกียรติบัตรสำหรับอาสาสมัครตำรวจบ้านที่ปฏิบัติงานดีเด่น เป็นประจำทุกปีและ (3) ต้องการกำลังใจและการดูแลจากหน่วยงานให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เช่น จัดให้มีสวัสดิการช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เช่น เงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าการศึกษาบุตร และเงินช่วยเหลืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงาน รวมถึงการตัดชุดใหม่ การต่ออายุบัตรโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เป็นต้น ดังข้อมูลจากผู้สัมภาษณ์ดังนี้

“ต้องการกำลังใจและการดูแลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เช่น เงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าการศึกษาบุตร และเงินช่วยเหลืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงาน รวมถึงการตัดชุดใหม่ การต่ออายุบัตรโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เป็นต้น (อาสาสมัครตำรวจบ้านโนนเรือง, สัมภาษณ์, 21 มกราคม 2560)

3.4.2 กลุ่มผู้บริหารท้องถิ่นเสนอให้ (1) มีการเสริมสร้างแรงจูงใจแก่อาสาสมัครตำรวจบ้าน เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยการกำหนดค่าตอบแทนที่ชัดเจน และมีการจัดสวัสดิการอื่น ๆ เพิ่มพิเศษอย่างเหมาะสม เช่น ค่าอาหารและค่าพาหนะในการเดินทางไปปฏิบัติงาน ฟรีค่าธรรมเนียมต่ออายุบัตร สมาชิก และแจกชุดสำหรับการปฏิบัติงานทุกปี มีการจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานอย่าง ครบถ้วนและเพียงพอ จะทำให้การปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านมีศักยภาพมากขึ้นและ (2) มีการมอบใบ ประกาศเกียรติคุณและเงินรางวัล สำหรับอาสาสมัครตำรวจบ้านที่ปฏิบัติงานดีเด่น ช่วยเหลืองานราชการและงาน อื่น ๆ ที่ได้มอบหมาย ด้วยความเข้มแข็ง เสียสละและอดทน เพื่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ดังข้อมูลจาก ผู้สัมภาษณ์ดังนี้

“ขวัญกำลังใจเป็นเรื่องสำคัญ เพราะทุกคนต่างก็ต้องมีภาระหน้าที่ในการเลี้ยงดูครอบครัว และอาสาสมัครตำรวจบ้านส่วนใหญ่จะเป็นเสาหลักของครอบครัว ซึ่งหากมาทำงานแล้วไม่มีสิ่งตอบแทน ก็จะทำให้หมดกำลังใจได้” (ศิริวรรณ นามสมมุติ, สัมภาษณ์, 29 มกราคม 2560)

“การมอบใบประกาศเกียรติคุณและเงินรางวัล เป็นวิธีสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอีกวิธี หนึ่งที่จะทำให้คนยอมทุ่มเท กำลังแรงกาย แรงใจในการทำงาน” (กรณิการ์ นามสมมุติ, สัมภาษณ์, 14 มกราคม 2560)

“เขามาด้วยใจ เราซึ่งเป็นหน่วยงานราชการก็ควรตอบแทนเขาบ้าง เช่น ค่าอาหาร ค่าเดินทาง อย่างเหมาะสม ฟรีค่าต่ออายุบัตร และแจกชุดใหม่ จัดหาอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน” (อิทธิชัย นามสมมุติ, สัมภาษณ์, 14 มกราคม 2560)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยนี้ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านค้อ อำเภอ เมือง จังหวัดขอนแก่นในด้านความรู้ในบทบาทหน้าที่ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน และด้านขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านพบว่า อาสาสมัครตำรวจบ้านในเขตพื้นที่ตำบลบ้านค้อ มีศักยภาพการปฏิบัติงานทุกด้านอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เพราะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เทศบาลตำบลบ้านค้อตำรวจภูธรภาค 4 และสถานีตำรวจภูธรเวฬุวันได้ให้ความสำคัญและได้จัดมีการพัฒนา

ศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านอย่างต่อเนื่อง ด้วยการฝึกอบรมทบทวนหลักสูตรอาสาสมัครตำรวจบ้าน ทั้งทางด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ อยู่เป็นระยะ ๆ เพื่อเป็นการทบทวนเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะประสบการณ์ต่างๆ ให้กับอาสาสมัครตำรวจบ้านที่ผ่านการฝึกอบรมมาแล้วเพื่อให้อาสาสมัครตำรวจบ้านที่ได้รับการฝึกอบรมทบทวนความรู้ นำไปเป็นกำลังสนับสนุนสร้างเครือข่ายป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในพื้นที่นั้นๆ เพื่อให้อาสาสมัครตำรวจบ้านที่ได้รับการฝึกอบรมทบทวนความรู้ นำไปช่วยเหลือชุมชนและตนเองให้ปลอดภัยจากภัยต่าง ๆ จึงทำให้อาสาสมัครตำรวจบ้านในพื้นที่ตำบลบ้านค้อ มีศักยภาพในการปฏิบัติงานทั้งด้านความรู้ในบทบาทหน้าที่ ทักษะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง และมีทัศนคติที่ดีในการเป็นอาสาสมัครตำรวจบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อนุสรณ์ ประทุมทอง (2554) ที่พบว่า การให้การศึกษเพิ่มเติม การฝึกอบรม การสอนงานที่ให้อาสาสมัครมีความรู้ความเข้าใจ ทักษะ ทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานจะทำให้การปฏิบัติงานอาสาสมัครตำรวจชุมชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น และรัตติกาล ชินบัญชากุล (2555) ที่สรุปว่าการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครตำรวจบ้านให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างถ่องแท้จะทำให้อาสาสมัครตำรวจบ้านปฏิบัติหน้าที่อย่างมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และกฎหมายในการออกตรวจพื้นที่สอดคล้องกับผลการศึกษาของณัฐกรณ์ อินทริย์ (2556) ที่พบว่าระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติงาน ในภาพรวม อยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน

2. สภาพปัญหาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นพบว่า ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านค้อ ที่ผ่านมามักประสบปัญหาเกี่ยวกับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านสวัสดิการและค่าตอบแทน วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน ไม่เพียงพอและเหมาะสมและขณะปฏิบัติหน้าที่มักจะไม่ได้รับร่วมมือจากประชาชนและชุมชนในการปฏิบัติงานด้านการป้องกัน ปราบปราม อาชญากรรม การทำหน้าที่แจ้งข่าวอาชญากรรม การออกตรวจพื้นที่เพื่อป้องกันอาชญากรรม และการตั้งด่านเพื่อป้องกันเหตุยกเว้นงานด้านการอำนวยความสะดวกจราจร มีปัญหาเกี่ยวกับความไม่มีระเบียบวินัยในตนเอง และความไม่พร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครตำรวจบ้าน รวมถึงปัญหาขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน สอดคล้องกับผลการศึกษาของอนุสรณ์ ประทุมทอง (2554) ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันอาชญากรรมของอาสาสมัครตำรวจชุมชน คือ ความสัมพันธ์ต่อหัวหน้าตำรวจชุมชนเพื่อนร่วมงานและราษฎรในชุมชน และผลการศึกษาของศุภชัย จันทร์เปล่ง (2554) ที่พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่พบ คือ วิทยุสื่อสารไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานขาดการสนับสนุนเงินงบประมาณจากส่วนท้องถิ่นที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับผลการศึกษาของพัชรพงษ์ อัครเมธากุล (2551) ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของชุมชนคือ ปฏิบัติงานไม่เคร่งครัด ขาดการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ขาดงบประมาณ และขาดอุปกรณ์ในการทำงาน เป็นต้นและผลการศึกษาของปัญญา วงศ์วัง (2552) ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน คือ ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านมีเครื่องมือเครื่องใช้ยังไม่ทันสมัย และไม่เพียงพอในการออกปฏิบัติงาน

3. แนวทางพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านค้อ อำเภอมือ จังหวัดขอนแก่น พบว่า การปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านค้อ มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือสังคมทั้งในเรื่องการสงเคราะห์ผู้ประสบทุกข์ยากเดือนร้อน การป้องกัน แก้ไข ปัญหา การพัฒนาสังคมและส่งเสริมความมั่นคงของชุมชนและสังคม ดังนั้นเพื่อให้อาสาสมัครตำรวจบ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านค้อ มีศักยภาพในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น จำเป็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้การสนับสนุน งบประมาณและอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ ไปพร้อม ๆ กับการประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครตำรวจบ้านในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ประชาชนและชุมชนได้ เข้าใจอย่างถ่องแท้ ในขณะที่ตัวของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ควรประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัยอย่าง เคร่งครัด และเตรียมพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่อยู่เสมอ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการเสริมสร้างแรงจูงใจในการ ปฏิบัติงาน โดยการกำหนดเงินค่าตอบแทนที่ชัดเจน และจัดให้มีสวัสดิการเพิ่มพิเศษ ในการปฏิบัติงาน เช่น ค่าอาหาร ค่าพาหนะในการเดินทางไปปฏิบัติงาน ฟรีค่าธรรมเนียมอายุบัตรสมาชิก มีการแจกชุดอาสาสมัครตำรวจ บ้านใหม่เป็นประจำทุกปี และมีการมอบใบประกาศเกียรติคุณและเงินรางวัล สำหรับอาสาสมัครตำรวจบ้านที่ ปฏิบัติงานดีเด่น เป็นต้น เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้อาสาสมัครตำรวจบ้าน อุทิศตน สละร่างกายแรงใจ ในการ ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับผลการศึกษาของณัฐภรณ์ อินทรีย์ (2556) ที่พบว่า การจัดให้มีสวัสดิการใน การออกตรวจท้องที่อย่างเหมาะสมเป็นอีกแนวทางหนึ่งในเพิ่มประสิทธิภาพตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัคร ตำรวจบ้านเช่นเดียวกับอนุสรณ์ ประทุมทอง (2554) ที่เสนอให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการสนับสนุนด้าน งบประมาณสำหรับการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและปัญหา วงศ์วัง (2552) ที่เสนอว่า เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน การปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการสร้างจิตสำนึกของประชาชนทุกคนให้ เกิดความตระหนักในการร่วมมือในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดภายในชุมชนของตนเอง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรจัดงบประมาณหรือสวัสดิการเพื่อเป็นค่าตอบแทนรางวัลในการปฏิบัติงานของ อาสาสมัครตำรวจบ้านเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ ควรยกระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านให้เป็น ที่น่าเชื่อถือและให้การยอมรับของประชาชน

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีข้อค้นพบเพื่อเสนอแนะในเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการวิจัยพบว่า อาสาสมัครตำรวจบ้านในเขตพื้นที่ตำบลบ้านค้อ มีปัญหาเกี่ยวกับระเบียบวินัยใน การปฏิบัติงาน สภาพร่างกายไม่พร้อมปฏิบัติงาน เนื่องจากอายุมาก และมีปัญหาในด้านขวัญกำลังใจในการ ปฏิบัติงาน ได้แก่ การจัดสวัสดิการหรือค่าตอบแทนเมื่อออกปฏิบัติหน้าที่ไม่เหมาะสม และขณะปฏิบัติงานมัก ไม่ได้รับความมือจากประชาชนและชุมชน ดังนั้นข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

1.1 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์คุณสมบัติเบื้องต้นของอาสาสมัคร ตำรวจบ้านให้มีความเหมาะสม เช่น กำหนดอายุสูงสุดไม่เกิน 50 ปี ต้องมีการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย

และพิจารณาเพิ่มเติมหลักสูตรการอบรมจริยธรรม คุณธรรมในการให้บริการสาธารณะแก่อาสาสมัครตำรวจบ้าน ซึ่งจะได้อาสาสมัครตำรวจบ้านมีความพร้อมปฏิบัติงาน และมีระเบียบวินัยในตนเอง

1.2 สำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีนโยบายให้เงินสวัสดิการเพิ่มพิเศษ และเงินค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานแก่อาสาสมัครตำรวจบ้านที่ชัดเจน เพื่อเป็นขวัญกำลังใจและสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

1.3 สำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีนโยบายสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้แก่ประชาชนและชุมชน ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครตำรวจบ้านอย่างถ่องแท้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้ประโยชน์

จากการวิจัยพบว่า เพื่อให้การปฏิบัติของอาสาสมัครตำรวจบ้านในเขตพื้นที่ตำบลบ้านค้อ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด อาสาสมัครตำรวจบ้านมีขวัญกำลังใจการปฏิบัติงาน ดังนั้นข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

2.1 เทศบาลตำบลบ้านค้อ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ตำรวจภูธรภาค 4 และสถานีตำรวจภูธรเวฬุวัน ควรจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมการพัฒนาโครงการอาสาสมัครตำรวจบ้านในสังกัดอย่างต่อเนื่อง เช่น การสนับสนุนงบประมาณ และอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน อย่างเพียงพอ

2.2 เทศบาลตำบลบ้านค้อ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ตำรวจภูธรภาค 4 และสถานีตำรวจภูธรเวฬุวัน ควรจัดทำโครงการประชาสัมพันธ์บทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครตำรวจบ้านให้ครอบคลุมบทบาทหน้าที่ทุกด้าน เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ในบทบาทหน้าที่ทั้งหมดของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้มากที่สุด เช่น หอกระจายข่าว วิทยุชุมชน และสื่อบุคคล เป็นต้น

2.3 เทศบาลตำบลบ้านค้อ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ตำรวจภูธรภาค 4 และสถานีตำรวจภูธรเวฬุวัน ควรมีการประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานหรือการเข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทของอาสาสมัครตำรวจบ้านทุกครั้ง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านต่อไป

2.4 เทศบาลตำบลบ้านค้อ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ตำรวจภูธรภาค 4 และสถานีตำรวจภูธรเวฬุวันควรมีการมอบใบประกาศเกียรติคุณและเงินรางวัล สำหรับอาสาสมัครตำรวจบ้านที่ปฏิบัติงานดีเด่นเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านต่อไป

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครตำรวจบ้าน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เพื่อหาแนวทางเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครตำรวจบ้านแก่ประชาชนต่อไป

3.2 ควรศึกษาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นโดยสอบถามประชาชนที่ไม่ได้เป็นอาสาสมัครตำรวจบ้าน เพื่อทราบถึงระดับศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านในมุมมองของประชาชนจะได้แนวทางการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

ณัฐกรณ์ อินทรีย์. (2556). แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครตำรวจบ้าน

ตำบลสมอแข อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

ปัญญา วงศ์วัง. (2552). ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน อำเภอแม่ทะ

จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและ

พัฒนาประชาคมเมืองและชนบท มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

พัชรพงษ์ อัครเมธากุล. (2551). ความร่วมมือของชุมชนในโครงการตำรวจบ้านต่อต้านการลักขโมย

อาชญากรรม อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รัตติกาล ชินบัญชากุล. (2555). ปัญหาทางกฎหมายและการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครตำรวจบ้านในการ

เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตำรวจ. วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศุภชัย จันทรเปล่ง. (2554). แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจชุมชนประจำตำบลของ

สถานีตำรวจภูธรเมืองสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2551). ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน

ท้องถิ่นและองค์กรมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.

อนุสรณ์ ประทุมทอง. (2554). การพัฒนาอาสาสมัครตำรวจชุมชนและผลงานการป้องกันอาชญากรรมเขต

พื้นที่สถานีตำรวจนครบาลประจักษ์. ภาคนิพนธ์ปริญญารัฐภาคนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. (2557).โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครตำรวจบ้าน ตามโครงการส่งเสริม

ความสงบเรียบร้อยและพัฒนาท้องถิ่นปีงบประมาณ 2558. ขอนแก่น:องค์การบริหารส่วน

จังหวัดขอนแก่น.